

SWOT-аналіз: що це, де застосовується, ключові переваги і недоліки

написано Igor Krukovsky | 2026-03-29

SWOT-аналіз: що це таке, переваги та недоліки методу

SWOT-аналіз – це один із найпопулярніших інструментів стратегічного планування, який допомагає оцінити стан бізнесу, організації чи проекту та визначити напрям подальшого розвитку. Його активно застосовують у менеджмент, маркетинг, державному секторі, а також у громадських і недержавних організаціях.

У цій статті розглянемо, що таке SWOT-аналіз, де він використовується, а також його ключові переваги та недоліки.

Що таке SWOT-аналіз

SWOT-аналіз – це метод стратегічного аналізу, який базується на оцінці чотирьох категорій факторів:

- **Strengths (Сильні сторони)** – внутрішні переваги
- **Weaknesses (Слабкі сторони)** – внутрішні недоліки
- **Opportunities (Можливості)** – зовнішні можливості
- **Threats (Загрози)** – зовнішні ризики

Цей підхід дозволяє отримати цілісне уявлення про поточний стан організації та її позицію на ринку або в середовищі діяльності.

Де застосовується SWOT-аналіз

SWOT-аналіз є універсальним інструментом і застосовується у різних сферах:

□ Бізнес

- стратегічне планування
- аналіз конкурентів
- запуск нових продуктів

□ Державний сектор

- розробка політик
- оцінка реформ
- управління ризиками

□ Недержавні та громадські організації (НГО)

SWOT-аналіз широко використовується в неприбутковому секторі для:

- оцінки ресурсів (фінансування, команда, волонтери);
- аналізу зовнішнього середовища (донори, законодавство, соціальні виклики);
- планування соціальних проєктів;
- підвищення ефективності діяльності організації.

Переваги SWOT-аналізу

✓ Простота та доступність

Метод не потребує складних інструментів і може бути використаний навіть невеликими командами.

✓ Структурованість інформації

Допомагає чітко розділити внутрішні та зовнішні фактори.

✓ Швидкість проведення

Дозволяє оперативно отримати загальне бачення ситуації.

✓ Гнучкість застосування

SWOT можна адаптувати під різні цілі – від бізнес-стратегії до соціальних проєктів.

Недоліки SWOT-аналізу

Попри популярність, метод має низку важливих обмежень:

□ Суб'єктивність

Результати залежать від досвіду та думки учасників аналізу.

□ Відсутність пріоритетів

SWOT не визначає, які фактори є більш важливими або критичними.

□ Статичність

Аналіз відображає ситуацію лише на момент його проведення.

□ Поверхневість

Метод не дає глибокого розуміння причин і не пропонує конкретних рішень.

□ Обмежена практична реалізація

Без додаткових інструментів результати можуть залишитися лише теоретичними.

Як зробити SWOT-аналіз ефективним

Щоб отримати максимальну користь:

- використовуйте реальні дані, а не припущення
 - залучайте експертів або команду
 - визначайте пріоритетність факторів
 - комбінуйте SWOT з іншими методами аналізу
 - переходьте від аналізу до конкретних дій
-

Висновок

SWOT-аналіз – це простий, але ефективний інструмент стратегічного мислення, який підходить як для бізнесу, так і для державних та громадських організацій. Він дозволяє швидко оцінити ситуацію та знайти можливості для розвитку.

Водночас через суб'єктивність і обмежену глибину SWOT не варто

використовувати як єдиний метод прийняття рішень. Найкращі результати досягаються при його поєднанні з іншими аналітичними підходами.

Застосування методів OLAP & Data Mining у поєднанні із спеціальними Dashboards дозволяє збільшити кількість експертів і підвищити ефективність аналізу.